

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI

A.AVLONIY NOMIDAGI
ILMIY-TADQIQOT INSTITUTI

JIZZAX VILOYATI
XTXQTMOHM

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI
JIZZAX VILOYATI XALQ TA'LIMI XODIMLARINI QAYTA TAYYORLASH
VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH HUDUDIIY MARKAZI

“TA'LIMDA KREATIV YONDASHUV YO'LLARINI
RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI”

mavzudagi respublika ilmiy – amaliy
On Line konferensiyasi

MATERIALLARI

Jizzax - 2021 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA’LIMI VAZIRLIGI
JIZZAX VILOYATI XALQ TA’LIMI XODIMLARINI QAYTA TAYYORLASH VA
ULARNING MALAKASINI OSHIRISH HUDUDIIY MARKAZI**

**“TA’LIMDA KREATIV YONDASHUV YO‘LLARINI
RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI”**

*mavzudagi respublika ilmiy –amaliy
On Line konferensiyasi materiallari*

Jizzax 2021-yil

“Ta’limda kreativ yondashuv yo’llarini rivojlantirishning dolzarb masalalari” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy ON-LINE konferensiya materiallari Jizzax: 2021 yil 281 bet

O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi Ta’lim to‘g‘risidagi qonuni O‘zbekiston Respublikasi prezidentining 2020- 6- noyabrdagi “O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim tarbiya va ilm fan sohalarini rivojlantirish chora –tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6108 farmoni, “Ta’lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-4884-qarorida ko‘rsatib o‘tilgan va belgilangan ustuvor vazifalar ijrosini ta’minlash maqsadida mualliflar o‘z maqolalarida **“Ta’limda kreativ yondashuv yo’llarini rivojlantirishning dolzarb masalalari”** mavzusiga oid o‘z fikr va mulohazalarini ushbu respublika ilmiy-amaliy ON-LINE konferensiyasi to‘plamida bayon qilishgan.

Tahrir hay’ati

A.Sh.Xolmuroov	Iqtisod fanlari nomzodi, Jizzax viloyati XTXQTMOHM direktori
Sh.D.Abdurashidov	Jizzax viloyati XTXQTMOHM direktor o‘rinbosari
R.Q.Karimov	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida dotsenti
M.A.Tilakova	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida muduri. Pedagogika fanlar bo‘yicha falsafa doktori(PhD)
Sh.H.Haydarov	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida o‘qituvchisi
M.G`.Mo`minjonova	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida katta o‘qituvchisi
N.Ya Qurbonov	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida katta o‘qituvchisi
Ch.Yunusova	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida o‘qituvchisi
Texnik muharrir G.T.Hamrayeva	Jizzax viloyat “Pedagogika va psixologiya, ta’lim texnologiyalari” kafedrasida kabinet mudirasi

To‘plamda o‘rin olgan maqolalarning saviyasi sifati va ilmiy dalillarning haqqoniyligi hamda mazmuni uchun mualliflar masuldirlar.

To‘plam materiallari Jizzax viloyati XTXQTMO Hududiy markazi ilmiy metodik kengashining 2021 yil ____ sentabrdagi _____ sonli qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Аюпова М.Ю. Логопедия. Ўзбекистон файласуфлар Миллий жамияти. Т.: 2011 й.
2. Волкова Л.С. «Логопедия» Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. «дефектология (дошк.)»— М.: Просвещение, 1989.
3. Ефименкова Л. Н. Формирование речи у дошкольников — М., 1985

X.N.Muzaffarova

JDPI Maxsus pedagogika kafedrası

katta o'qituvchi

D.Ikramova

Maxsus pedagogika(Logopediya)

mutaxassisligi kafedrası II kurs talabasi

BOLALAR PSIXIKANING RIVOJLANISHINI BELGILAYDIGAN OMILLAR

Anomal rivojlanish turi oliy nerv sistemasining shikastlanish vaqtiga bog'liq. Bolaning 3 yoshigacha va 3 yoshidan keyin yuzaga keladigan markaziy nerv sistemasining shikastlanishi har xil turdagi dizontogenezlarning shakllanishiga olib keladi. Agar shikastlanish bola 3 yoshga kirguniga qadar sodir bo'lgan bo'lsa, bu holda bola nuqsonli rivojlanadi. Rivojlanish sodir bo'ladi, biroq u buzilgan bo'ladi: rivojlanmay qolish (oligofreniya), rivojlanishning orqada qolishi (alaliya) paydo bo'ladi. Agar psixikaning buzilishi bola 3 yoshga to'lganidan keyin sodir bo'lsa, bunda shakllanib bo'lgan psixik funktsiyalarning yemirilishi (yo'qotilishi) sodir bo'ladi. Bunday hollarda aniq ifodalangan salbiy dinamika kuzatiladi, ya'ni bolaning psixik holati yomonlashib boraveradi va psixikaning butunlay yemirilishiga olib keladi.

Anomal rivojlanish turi buzilish bosh miya qobig'ining qaysi uchastkalari shikastlanganiga hamda buzilishning og'irlik darajasiga bog'liq bo'ladi.

Oliy psixik funktsiyalar inson psixikasini hayvon psixikasidan ajratib turadigan bosh omildir. Oliy psixik funktsiyalar deb o'z kelib chiqishiga ko'ra ijtimoiy ruh kasb etgan, insonning hayoti davomida shakllanadigan, o'zlarining amalga oshish usuliga ko'ra ixtiyoriy bo'lgan va nutq orqali ifodalanadigan murakkab psixik jarayonlarga aytiladi. Psixik funktsiyalarning ikkita darajasi farqlanadi: tabiiy psixik hodisalar va madaniy psixik hodisalar.

Tabiiy psixik hodisalar psixik rivojlanishning shunday asosiki, inson ular bilan birga tug'iladi, ya'ni ular nasldan naslga meros bo'lib o'tadi.

Madaniy psixik hodisalar esa insoniyat jamiyatining madaniyati ta'siri ostida shakllanadi. Madaniyat deganda sivilizatsiya erishgan jami yutuqlar ko'zda tutiladi. Sivilizatsiyaning bosh yutug'i bu, shubhasiz, og'zaki va yozma nutqning yuzaga kelishidir.

Oliy psixik funktsiyalarning ikkinchi darajasi insonning hayoti davomida shakllanadi. Uning shakllanish mexanizmi qanday?

Bunda avval o'tgan ajdodlarning madaniy-tarixiy tajribasi, bilimlari nutq va tarbiya vositasida o'zlashtiriladi. Aynan shu nuqtai nazar L.S.Vigotskiyning "Psixikaning kelib chiqishi va rivojlanishining madaniy-tarixiy nazariyasi" nomiga asos bo'ldi.

Dizontogenez – bolalikda oliy psixik funktsiyalar shakllanishining buzilishi.

1-turdagi dizontogenez. Rivojlanmay qolish (mexanizmi: psixik funktsiyalarning rivojlanishida to'xtash kuzatiladi).

Bunday dizontogenezda shikastlanish ancha erta sodir bo'ladi. Bunda miya tizimlarining, birinchi navbatda uzoq muddat rivojlanadigan, nisbatan murakkabroq tuzilishga ega bo'lgan miya tizimlarining ochiq-oydin rivojlanmay qolishi kuzatiladi. Shuningdek genetik rivojlanish nuqsonlari, bachadon ichida, tug'ruq va erta postnatal bir qator ta'sirlarda yuz beradigan yetilmagan miyaning diffuz shikastlanishllari miya tizimlarining rivojlanmay qolishiga olib keladi.

2-turdagi dizontogenez. Rivojlanishning orqada qolishi (bir yoki bir nechta psixik funktsiyalarning sekin sur'atda shakllanishi bilan xarakterlanadi).

Rivojlanishning orqada qolishida namoyon bo'ladigan psixik dizontogenezda bilish va emotsional sohalarning rivojlanish sur'atlari sekinlashadi. Rivojlanishning orqada qolishini genetik omillar, surunkali kasalliklar, nomaqbul tarbiya sharoitlari, ifektsiyalar, intkosikatsiyalar, bosh miyaning jarohatlanishi keltirib chiqarishi mumkin.

Dizontogenezning bu turida yetishmagan funktsiyalar bilan bir qatorda saqlangan funktsiyalar ham bo'ladi va ular korrektsiyalash yo'li bilan yaxshi rivojlanishi mumkin.

3-turdagi dizontogenez. Shikastlangan rivojlanish (avval shakllangan funktsiyalarning zararli omillar ta'siri ostida yemirilishi bilan xarakterlanadi).

Shikastlangan rivojlanish irsiy kasalliklar, infeksiyalar, intoksikatsiyalar, markaziy nerv sistemasining jarohatlanishi oqibatida yuzaga kelishi mumkin, ya'ni shikastlangan rivojlanish sabablari 1- va 2-turdagi rivojlanishdagi kamchiliklar sabablari bilan bir xil. Ushbu rivojlanish turining asosiy farqi shundaki, bunda miyaga qaratilgan patologik ta'sir ancha kech sodir bo'ladi va buning natijasida miya tizimlarining ancha qismi shakllanib ulgurgan bo'ladi. Dizontogenezning o'ziga xosligi shundaki, bir qator shakllangan psixik funktsiyalarning qo'pol shikastlanganligi va ontogenetik jihatdan ancha yosh hosilalar (manglay tizimlari)ning rivojlanmay qolganligi o'zaro qo'shilib ketgani kuzatiladi. Bunda psixik rivojlanish og'ir kechadi, intellekt va xulqning qo'pol buzilishi kuzatiladi.

4-turdagi dizontogenez. Buzilgan rivojlanish Buzilgan rivojlanishda umumiy rivojlanishning orqada qolishi, shikastlangan rivojlanish va alohida psixik funktsiyalarning tezkor rivojlanishi murakkab tarzda qo'shilib ketgani kuzatiladi. So'nggi paytlarda rivojlanishdagi bunday buzilish bosh miyaning organik shikastlanishi bilan bog'liq degan fikrlar bildirilmoqda. Dizontogenezning bu turi uchun aniq ifodalangan asinxroniya xos bulib, bunda alohida tizimlarning rivojlanish ketma-ketligi buziladi. Autizmning yuzaga kelishi, ayniqsa erta rivojlanish bosqichlarida ko'p jihatdan atrofdan diffuziyali qo'rqish bilan bog'liq. Muloqotning yetishmasligi bolaning ijtimoiy rivojlanishiga xalal beradigan muhim to'siq bo'ladi. Bunday bolalarda ikkita xususiyat kuzatiladi: hissiy buzilishlar; buzilgan tafakkur – bola umumlashma ijtimoiy tajribaga emas, balki o'zining shaxsiy xulosalari, umumlashlariga tayanadi.

5-turdagi dizontogenez. Rivojlanishning yetishmasligi (yoki defitsitar rivojlanish). Bunda eshitish, ko'rish, tayanch-harakat apparatidagi og'ir nuqsonlar sababli bolalarda sensor stimullarning yetishmasligi hissiy sohaning buzilishiga olib keladi, natijada bunday bolalar shaxsining patologik rivojlanishi kuzatiladi. Bunda oliy psixik funktsiyalar axborot yetishmasligi sharoitida shakllanadi, natijada oliy psixik funktsiyalarning shakllanish jarayoni buziladi.

Dizontogenezning bu turida eshitish, ko'rish analizatorlarining birlamchi buzilishi ular bilan bevosita bog'liq funktsiyalarning rivojlanmay qolishiga, shuningdek boshqa bir qator funktsiyalar rivojlanishining sekinlashuviga olib keladi. Ayrim psixik funktsiyalar rivojlanishining buzilishi butun boshli psixik rivojlanishga to'sqinlik qiladi.

Defitsitar rivojlanishda bolaning psixik rivojlanishi ushbu funktsiyaning qay darajada chuqur shikastlanganligiga bog'liq. Bunda intellektual sohaning va boshqa sensor tizimlarning saqlanib

qolgan imkoniyatlari hal qiluvchi ahamiyatga ega. Alohida sensor tizimlarning buzilishi natijasida sodir bo'lgan defitsitar rivojlanish o'rnini boshqa aloqa kanallari va intellektual imkoniyatlarning saqlanib qolgani hisobiga qoplash mumkin. Bunda mos ta'lim va tarbiya sharoitlarini yaratish evaziga rivojlanishdagi yetishmovchilik o'rnini qoplash mumkin. bunday hollarda yetarli darajadagi korreksion ish olib borilmasa, bolaning bilish faoliyatida ham, shaxsida ham orqada qolish sodir bo'ladi.

6-turdagi dizontogenez. Nosoz rivojlanish (disgarmonicheskoe razvitie). Bunda bilish faoliyati saqlangan bolada xulq-atvor buzilishi kuzatiladi. Nosoz yoki nonomal rivojlanishda shaxslar shakllanadi. Ular tashqi muhit ta'sirlariga muvofiq kelmaydigan munosabat bildirishlari bilan ajralib turadilar. Buning natijasida ularning xulq-atvorlari u yoki bu darajada buzilgan bo'ladi, ularning atrof muhitga moslashuvi qiyin kechadi.

Nosoz rivojlanish ko'proq hollarda irsiyat bilan bog'liq psixopatiyalarda o'z ifodasini topadi. Psixopatiyaning ifodalanganlik darajasi va xatto uning shakllanishining o'zi ko'p jihatdan bola tarbiyalanayotgan sharoit va atrof muhitga bog'liq.

Rivojlanishdagi buzilishlar qancha erta tashxislansa va korreksiyalansa, shuncha ijobiy natijaga erishish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Чичерина Я., Исаева Д., Бондарева Е. Эрта ташхис ва абилитация. Т.: РБИММ, 2010 йил.

2. Муминова Л., Чичерина Я., Нуркельдиева Д. Диагностика психофизического развития детей первых лет жизни. Т.: РЦСАД, 2007г.

Sh.D.Abdurashidov

Jizzax viloyati XTXQTMOHM katta o'qituvchisi

O'. D.Suyunov

Jizzax viloyati XTXQTMOHM o'qituvchisi

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA TEXNOLOGIYA TA'LIMI DARSLARI ORQALI O'QUVCHILARNING IJODKORLIK QOBILIYATLARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI

Mamlakatni rivojlanishi uchun o'quvchi yoshlarni kasb tanlash borasidagi masalalarga to'g'ri yondoshishga o'rgatish, kasbga nisbatan qobiliyatni rivojlantirish, o'z ishiga muhabbatni uyg'otmoq lozimdir. Bizga ma'lumki, fan texnika taraqqiy etib boraverar ekan raqobat kuchayaveradi. Raqobat esa ijodkorlikni talab qiladi. Shunday ekan qanday kasb bo'lishidan qat'iy nazar ijodkorlikni talab qiladigan zamonga raqobatbardosh kadr zarurdir. Qobiliyatni yoshlikdan rivojlantirish ijodiy faoliyatning o'sishida muhim rol o'ynaydi. Biz tadqiqotni olib borish jarayonida o'quvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini shakllantirish texnologiya ta'limi darslarida amalga oshirilish usullarini o'rganib, texnologiya ta'limi darslari orqali o'quvchilar ijodkorlik qobiliyatini shakllantirish ijtimoiy-foydali mehnat orqali namoyon bo'ladi degan xulosaga keldik.

Tajribalar shuni ko'rsatmoqdaki, mehnat va har qanday ijtimoiy faoliyat irodani shakllantirish, harakterni tarbiyalashning asosiy vositasidir. Busiz siyosiy-g'oyaviy tarbiya ham muvaffaqiyatli bo'lishi mumkin emas. O'quvchi ijodiy harakterdagi topshiriqlarni bajarishga kirishganda uni oxiriga yetkazolmasligi mumkin va u o'z kuchiga ishonmay qoladi, bunday holda

МУНДАРИЖА

Эрназарова Г.О. - Формирование креативного мышления будущих педагогов	6
О.Х.Туракулов, С.К.Маманов - Bo'lajak matematik mutaxassislarni tayyorlashda fanlarni kasbga yo'naltirib o'qitish usullari.....	8
Hamidov J.A. - Oliy ta'lim muassasalarida o'qitishning zamonaviy didaktik vositalarini qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari.....	10
М.А.Тилакова, А.А.Тилаков - Креатив қобилият ва уни такомиллаштириш механизмлари тушунчаларининг илмий-педагогик талқини.....	14
N.M.Kenjabojeva - Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ qobiliyatini shakllantirish uchun ularning reproduktiv madaniyatni rivojlantirishda pedagogning o'rni	16
Sh.Abdujalilova, U.Amanbaeva - Oliy ta'lim o'qituvchisiga qo'yiladigan malaka talablarini o'zlashtirishning masofaviy ta'lim metodi	18
Г.О.Эрназарова, Э.Д.Хазиева - Методики развития креативности будущих педагогов.....	21
Г.О.Эрназарова, Н.Қ. Ахмедова - Ўқитувчининг креативлигини ривожлантириш. Креатив педагог ким?	23
Ш.М.Ҳайдаров, Т.Қ.Қодиров - Матн таҳлилида лингвопоэтик бирликларнинг ўзига хос хусусиятлари	25
О.У.Авлаев - Бошланғич синф ўқувчиларига хорижий тил ўргатиш методлари.....	27
X.S.Akramova - Inklyuziv ta'limni samarali joriy etishda aqli zaif o'quvchilarida mehnat ko'nikmalarini shakllan tirishda axborot texnologiyalarining qo'llanilishi.....	31
У.Х.Мингбоев, А.М.Хўжаев - Информатика дарсларида ўқувчиларнинг таянч компетенцияларини шакллантиришнинг ўзига хос хусусиятлари	33
Шарипова Г.С. - Талаба кизларда амалий санъат орқали тадбиркорлик қобилиятини ривожлантириш.....	34
Ш.М.Ҳайдаров - Ижодий қобилиятни шакллантириш методикаси.....	39
P.Q.Xolmatov, M.O'rinbojev - Texnologiya darslarida o'qituvchilarning kreativ yondashuvi	41
Нишанов Ш., Холматов Ф. - Компетентность в обучении рки.....	43
А.Ү. О'таев, М.У.Мурадуллаяева - Pedagogik kasbiga bo'lgan layoqat.....	46
Сиддиков З.Х., Сиддиков Х.З. Сиддиков М.З. - Классификация и принципы построения математических моделей.....	48
M.T.Rabbimov, M.A.Tilakova, Sh.D.Abdurashidov - Yuqori sinf o'quvchilari bilan amalga oshiriladigan intellektual-ijodiy ishlar tizimi va sifatiga quyiladigan talablar	54
M. M. Jabborov - Kimyo ta'limida pedagogik texnologiyalarning samarasi	56
М.Муминова, Н.Нарзуллаева - Ёшларни бадий-эстетик ривожланишида халқ муסיқасинг ўрни	58
N.Hasanova, N. Tojiqulova - Adabiyot- barkamol avlod tarbiyasining muhim omili.....	60
Г.С.Шарипова, С.Д.Нишанова - Талаба-қизларнинг тадбиркорлик компетенцияларини такомиллаштиришнинг психологик-педагогик асослари	63
З.М.Қабирова, И.В.Қайнарова - Ўқитишга креатив ёндашув	66
Z.A.Abduvohidova, M.A.Xudoyberdiyeva - Boshlang'ich sinf o'quvchilarida huquqiy madaniyatni shakllantirish	68
О.Е.Холмирзайев, М.Достонова - O'zbek xalq cholg'u san'ati tarixi.....	69
Abdusattorova Z, M.Xolbekov - Bolalarni maktabga tayyorlashda musiqaning o'rni.....	72
Карима Лола - Принципы развития креативности учителей химии и географии в процессе обучения. Principles of creative development of chemistry and geography teachers in the training course	74
B.A. Pardaev, O'M. Qoraboyev., D.A. O'ralov - Tasviriy san'at fanlini o'qitishda kreativ yondashuv	77
G.Sh.Siddiqova - Ma'naviy qiyofani shakllantirishda estetik tariyaning imkoniyatlari	79
X.N.Muzaffarova, Ismatullayev O. - Bolalarda uchraydigan nuqsonlar va ularning kelib chiqish sabablari	80

X.N.Muzaffarova, D.Ikramova - Bolalar psixikaning rivojlanishini belgilaydigan omillar	83
Sh.D.Abdurashidov, O'.D.Suyunov - Umumiy o'rta ta'lim maktablarida texnologiya ta'limi darslari orqali o'quvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini shakllantirish yo'llari	85
G.Sh.Siddiqova - Maktab pedagog-psixologi perseptiv qobiliyat egasi bo'lishi lozim.	87
M.Ropieva - Kutubxonachining – kasbiy kompetentligi muomala, muloqot madaniyati, imiji va etikasi.	90
J.Norboev - Boshlang'ich sinf o'qituvchisining shaxsiy kasbiy kreativlik va kompetentligi	91
М.Ю.Якубова, Ш.Д.Облакулов - Таълимда креатив ёндашувни ривожлантириш зарурати	93
Ш.Х.Хатамова - Касбий диагностика касбга-хунарга йўналтириш масалалари.	95
T.R.Hoshimov, E.T.Jo'rayeva - Pedagoglarda kreativ yondashuvni shakllantirishda triz metodi imkoniyatlari.	96
Tuychibayeva N. - Boshlang'ich sinf darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanishning shakllari.....	98
Sh.H.Xaydarov - Yashovchanlik psixologiyasi.....	99
Nazarqosimov Q. - Ruhiy rivojlanishi sustlashgan bolalarning pedagogik tavsifnomasi va ular bilan olib boriladigan korreksion ishlarning asosiy mazmuni	102
Otajonov K. - Darslarni samarali tashkil etishda interfaol metodlarning ahamiyati.....	106
M. G'. Muminjonova - Tarbiyaviy ishlarda foydalaniladigan metodlar.....	108
O.S.Islomova - Boshlang'ich Maktab O'quvchilaridagi Disgrafiyaning Yangi Aniqlash Usullari....	111
O.O.Negmatov - Umum o'rta ta'lim maktablarida o'quvchilarni tasviriy san'atga qiziqtirishning mohiyati va ahamiyati.....	113
Sh.X.Xaydarov - Antisotsial xulqli o'quvchi-yoshlar bilan ishlashda maktab ish tizimi va unda psixologik xizmatning o'rni	115
Xaitova M. - Imkoniyati cheklangan insonlarning moda sanoatidagi o'rni.....	117
Xolmo'minova B. - Xalq og'zaki ijodi namunalariidan foydalanish orqali boshlang'ich sinf o'quvchilari matematik savodxonligini oshirish.....	119
Sh.H.Xaydarov - Yoshlarning jinoiy xatti-harakatlarini oldini olishda huquqiy bilim va tasavvurlarini shakllantirish	121
S.A.Axrорова - Autizm sindromida yuzaga keladigan muammolar va sensor integratsiya	125
M.B.Mamanazarova, M.B.Ishankulova - Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini o'stirishda badiiy adabiyotning ahamiyati	128
Yunusov M. - Boshlang'ich sinf o'qituvchisini ijtimoiy kreativ faol kasbiy-pedagogik faoliyatga tayyorgarligini shakllantirish	130
Б.Х.Жумадурдиев - Кураш ва дзюдо тарихи, қоидаларини ўргатиш хусусида	131
З.Т.Муратов, Ф.Зияев - Кончилик йўналишида креатив қобилиятни акт орқали шакллантириш йўллари.....	134
M.A.Azizqulov, B.B.Norqulov - Zamonaviy pedagogik texnologiyalar orqali shaxs qiziqishini oshirish yo'llari	137
M.G'.Muminjonova - Ta'lim jarayonini tashkil etishning modulli texnologiyasi	140
D.A.Turanova -Darslar samaradorligini oshirishda kreativlikka asoslangan metodlarni qo'llash...142	142
M.G'.Muminjonova - Bo'lajak o'qituvchilarini tayyorlashda o'qitishning amonaviy didaktik vositalarini qo'llash texnologiyasi	144
Z.Tychibayev - O'qituvchi faoliyatida muloqot va uning ta'siri xususiyatlari	145
M.G'.Muminjonova - Tarbiyaviy ishlarda foydalaniladigan metodlar.....	147
Samatova O. - O'quv -tarbiya jarayonida o'quvchilarda kreativ ta'lim va qobiliyatlarni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	150
Xolbutaeva X. - Jamoani shakllantirishda o'qituvchi va o'quvchilarga ta'sir etuvchi omillar	152
З.Т.Муратов, И.Н.Эгамов - Обеспечение безопасной (креатив) технологии при отработке мощных крутопадающих пластов, с применением	154
O.S.Islomova, S.T.Sheraliyev - Logoped va ota-onalar bilan o'zaro aloqasi modeli.....	157
P.T.Umarov, O.Ш.Ортиқова - Ўқувчиларда меҳмонларга хизмат кўрсатиш маданияти бўйича тушунчаларни шакллантириш	159

Р.Т.Умаров, Ш.Т.Исоқов - Технология таълими дарсларида ўқувчиларда экологик дунёқарашни шакллантириш.....	161
Usmonov S., Xolboyeva N. - O'qitish jarayonida kompyuter vositalaridan foydalanish asoslari.....	163
T.J.Ismoilov, Sh.A.A'zamov - Kasb-hunarga yo'naltirish ishlarining asosiy yo'nalishlari.....	166
T.J.Ismoilov, S.N.Ismoilov - Yoshlarning ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirishda notizimiy usullardan foydalanish.....	168
Ш.Э.Атабаев - Boshlang'ich maktabda innovatsion texnologiyalar.....	171
Х.Тоғаев, Г.Шарипова - Вундеркинд ва креативлик психологиясини тўғри тушуниш ва унга тўғри тарбия беришда.....	173
G.Temurova - Koxlear implantli bolalar bilan olib boriladigan logopedik ishlash tizimi.....	174
Алибоев Т.Ч. - Ўқувчиларда креативлик сифатларини баҳоловчи мезон ва даража кўрсаткичлари.....	178
Х.Тоғаев, Қ.Х.Алқоров - Ўқувчилар креативлилик қобилиятини ривожлантириш технологияси.....	182
Х.Тоғаев, Юсупов К.Я. - Креативлик формуласи ва замонавий педагогика.....	184
Q.X.Alqorov, Z.Choriyeva - Kreativ shaxslarni shakllantirish omillari.....	186
Nizomov Sh. - Bo'lajak muhandislar kasbiy bilimlarini takomillashtirishda nazariy mexanika tushunchalaridan foydalanish.....	187
Р.К.Қодиров - Бошланғич таълим дарсларида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш самарадорлиги.....	191
Т.Алибоев, Ш.Дониёрова - Бошланғич синф ўқувчилари креативлик қобилиятини ривожлантириш методлари.....	193
G.T.Narmatova - Bugungi yosh avlodni odobli, axloqli qilib tarbiyalash, ularni bilimlar bilan qurollantirish davr talabidir.....	195
A.Salomov - Boshlang'ich sinflarda integratsiyon o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari.....	197
М.А.Гилагова, С.Б.Қораев - Юқори синф ўқувчиларининг креатив-интеллектуал-ижодий қобилиятларни ривожлантириш масаласи.....	199
М.В.Найдарова - Boshlang'ich ta'lim sifati va samaradorligini oshirish zamonaviy axborot texnologiyalarining o'rni va ahamiyati.....	202
N.Ya.Qurbonov - Maktab o'qituvchilarining ijodiy kompetentligini rivojlantirish texnologiyalari.....	203
N.Y.Qurbonov, A.O'.Safarov - Ta'lim jarayonida tinglovchilarga nutq so'zlashning samarali usullari.....	205
O.S.Islomova, M.K.Asliyeva - Bola shaxsida xulq atvor va qobilyatlar shakllanishida oila va atrof muhitning ta'siri.....	207
G.Temirova, M.Qodirova - "Имо-ишора нутқини мазмуни, мақсад ва эгаллаш методлари" модулини ўқитишда инновацион таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича илғор тажрибалар.....	210
O.S.Islomova, N.Sh.Yoqubova - Boladagi nutq nuqsonlarini bartaraf etishda logoped uchun qo'yiladigan zamonaviy talablar.....	217
Г.Т.Куттибекова - Эстетик туркум дарсларида артпедагогик технологияларни қўллаш.....	219
Ж.Б.Оришев - Ўқитишда педагогик технологиялардан фойдаланишга инновацион ёндошувлар.....	221
Д.Э.Тангирова, М.Б.Оллоқулов - Бола шахсини шакллантиришда - оила ва мактабгача таълим муассасаси ҳамкорлигининг аҳамияти.....	224
N.A.Abdukarimov, O.Sh.Safarov - Boshlang'ich sinf o'quvchilari jismoniy tarbiyasi shakllari.....	226
Abdullayeva F. - Umumta'lim maktablarida didaktik o'yinlardan foydalanish.....	229
Saidova G. - Umumta'lim maktablarida darslarni tashkil etish jarayonida pedagogik texnologiyalardan foydalanishning shakllari.....	231
Найдаров Ш.М., Найдарова М.М. - Imloviy mashqlar va ularni o'rganish metodlari.....	232
Jumanova D. - O'quvchilarni ma'naviy tarbiyalashda mutafakkirlarning fikrlaridan foydalanish.....	236
N.Ya.Qurbonov - Экологик маданиятни таълим-тарбия жараёнида шакллантириш.....	237
М.Холдорова - Педагогика коллежи ўқувчиларининг шахсий қизиқишлари орқали экологик маданиятига таъсир кўрсатиш.....	240
Sulaymonova N. - Ta'lim sifati oshirishda pedagog kompetentligini rivojlantirish yo'llari.....	243

G'aybullaeva G. - Dars jarayonida interfaol metodlarni qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari	244
Nurmuhammadiyeva G. - Darslarda pedagogik texnologiya elementlarini qo'llashning afzalliklari	246
Asqarova D. - O'quvchilarning sinfdan tashqari o'qish sifati va samaradorligini oshirish.....	247
Сафин Д.А. - Туризм основа здорового образа жизни.	249
Qilichova M.X. - Ta'lim-tarbiya jarayonida zamonaviy pedagogik va axborot kommunikatsion texnologiyalaridan foydalanish	252
Norbekov D.K., M.A.Tilakova - Ta'lim samaradorligini oshirishda axborot texnologiyalarning o'rni va ahamiyati.....	254
M.X.Yunusov - Kar bolalarni o'qitishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish	255
Ahmedova M. - O'quvchilarda nafas tarbiyasini amalga oshirish vosita va usullari	258
Egamqulova G. - Barkamol avlodni tarbiyalashda ma'naviy – axloqiy tarbiyaning yo'nalishlari	260
И.Қ.Бўронов, Жураев Т. - Интерфаол ўқитишнинг методологик ринциплари.....	261
Muhammadiyeva R. - O'quvchilarni axloqiy tarbiyalash jarayoni qoidalari	264
D.K.Norbekov - Darslarni interfaol usullar asosidagi zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanib tashkil etish	265
Sodiqova N. - O'quvchilarni axloqiy tarbiyalash tamoyillari, vosita va usullari.....	268
Қ.Х.Алқоров, Хайитбоева Д. - Креативлик ва ирсий қобилият ҳақида.....	270
Исламова М.Ш., Исроилов Қ.Т. - Формирование креативного потенциала будущего учителя...272	
Toshpo'latov A.A., Toshpo'latova Yo.E. - Bolalar va o'smirlar fe'l-atvoridagi o'zgarishlarning sabablari va ularni bartaraf etish yo'llari.....	275